

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft een hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het programmadecreet bij de begroting 2026 voorziet een opheffing van de vrijstelling van de jaarlijkse verkeersbelasting voor emissievrije voertuigen (dit zijn voertuigen die uitsluitend aangedreven worden door een elektrische motor of waterstof). Een eerste fase van de hervorming van de Vlaamse verkeersfiscaliteit is daarmee gerealiseerd.

Dit ontwerp van decreet betreft het tweede onderdeel van deze globale hervorming, met name de modernisering van de formule van de jaarlijkse verkeersbelasting.

De huidige formule voor de jaarlijkse verkeersbelasting is niet alleen bijzonder complex maar *de facto* ook gedateerd, doordat ze werd opgesteld in de onmiddellijke nasleep van “dieselgate”. Intussen hebben de autoconstructeurs een grote technologische evolutie doorgevoerd, wat maakt dat ook de fiscale behandeling van ons wagenpark dringend aan een ingrijpende bijsturing toe is.

Er wordt daarbij vertrokken van een sterke vereenvoudiging van de berekeningsformule, gebaseerd op 2 determinerende parameters voor het grootste deel van het wagenpark: het gewicht en een vergroeningsfactor gebaseerd op CO₂.

De stimulans tot vergroening blijft behouden door een corrigerende vergroeningsfactor, die rekening houdt met de CO₂-uitstoot van het voertuig, toe te passen. Hierdoor wordt de verschuiving naar voertuigen met een lagere uitstoot verder ondersteund.

Er wordt voor een kleine groep van voertuigen een derde parameter ingevoerd die rekening houdt met de cilinderinhoud (cc) van het voertuig, omdat voertuigen met een uitzonderlijk hoge cilinderinhoud doorgaans beschikken over motoren met een aanzienlijk hoger vermogen, wat leidt tot een grotere reële impact op zowel milieu, energieverbruik als externe kosten.

Ten slotte wordt er voor oude, vervuilende dieselveertuigen (lager dan euronorm 6), een forfaitaire correctie toegepast om het uitfasen van dit segment van voertuigen uit het huidige wagenpark te bespoedigen.

De nieuwe formule verhoogt de transparantie en eenvoud van de jaarlijkse verkeersbelasting aanzienlijk, aangezien deze voor het grootste deel van het wagenpark uit slechts twee parameters zal bestaan.

Tevens voorziet dit decreet in de aanpassing van de jaarlijkse verkeersbelasting voor lichte vrachtoertuigen en oldtimers.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

- Beleidsveld: Financiën en Begroting, Budgettair beleid
- Inhoudelijk Structuurelement: Fiscaliteit en Budgettair beleid
- Beleidsdoelstelling: Het voorontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft een hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting, beantwoordt aan de doelstelling hervorming verkeersbelasting met het oog op vereenvoudiging en transparantie voor de belastingplichtige en een belasting in functie van de impact van zwaardere wagens.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De bijgaande voorontwerpen van decreet werden aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2025/545 van 15 januari 2026.

De Inspectie van Financiën gaf m.b.t. het voorontwerp van decreet een gunstig advies, op 3 juni 2026. De opmerkingen van de inspectie vereisen geen aanpassingen.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Situering

Het voorontwerp van decreet tot hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting betreft na de afschaffing van de vrijstelling voor emissievrije voertuigen het tweede onderdeel van deze globale hervorming, met name de modernisering van de formule van de jaarlijkse verkeersbelasting.

De huidige formule voor de jaarlijkse verkeersbelasting is niet alleen bijzonder complex maar de facto ook gedateerd, doordat ze werd opgesteld in de onmiddellijke nasleep van “dieselgate”. Intussen hebben de autoconstructeurs een grote technologische evolutie doorgevoerd, wat maakt dat ook de fiscale behandeling van ons wagenpark dringend aan een ingrijpende bijsturing toe is.

Er wordt daarbij vertrokken van een sterke vereenvoudiging van de berekeningsformule, gebaseerd op 2 determinerende parameters voor het grootste deel van het wagenpark: het gewicht en een vergroeningsfactor gebaseerd op de CO₂.

De stimulans tot vergroening blijft behouden door een corrigerende vergroeningsfactor, die rekening houdt met de CO₂-uitstoot van het voertuig, toe te passen. Hierdoor wordt de verschuiving naar voertuigen met een lagere uitstoot verder ondersteund.

Er wordt voor een kleine groep van voertuigen een correctie ingevoerd die rekening houdt met de cilinderinhoud (cc) van het voertuig, omdat voertuigen met een uitzonderlijk hoge cilinderinhoud doorgaans beschikken over motoren met een aanzienlijk hoger vermogen, wat leidt tot een grotere reële impact op zowel milieu, energieverbruik als externe kosten.

Ten slotte wordt er voor oude, vervuilende dieselvoertuigen een forfaitaire correctie voorzien voor dieselvoertuigen met een euronorm lager dan euro 6. Bij de stap van dieselvoertuigen euro 5 naar euro 6 is er een reductie van NOx-uitstoot per gereden kilometer, waar de eerdere stap van euro 4 naar euro 5 de uitstoot van fijnstof verminderde. Dit rechtvaardigt dan ook dat voor de meer vervuilende voertuigen een hogere belasting is verschuldigd via de bijkomende correctie. Zij stoten immers meer vervuilende stoffen uit dan voertuigen waarvan de motor is aangedreven door andere brandstoffen of euro 6 diesels. Het hogere tarief voor dit segment van dieselvoertuigen zorgt er ook voor dat de nieuwe, toekomstgerichte formule in de jaarlijkse verkeersbelasting niet zou leiden tot een heropleving van de in verkeerstelling van oudere tweedehandsdieselvoertuigen en dat de uitfasering van dit segment verder wordt voortgezet.

Na het uitbreken van het dieselgateschandaal zijn er inspanningen gedaan om het Europese kader van uitstootnormen nog verder te verbeteren via subcategorieën binnen euro 6. De laboratoriumtesten zijn verbeterd, er zijn nieuwe testen gekomen om emissies op de weg te bepalen en de hele homologatiewetgeving is vernieuwd met nieuwe mogelijkheden en procedures om op te treden tegen fraude. Met name vanaf euro 6d is de effectieve uitstoot van NOx op een nog lager niveau verankerd. In 2029 zal geëvalueerd worden of het nodig is om een verdere opsplitsing te voorzien van diesels met euronorm 6 enerzijds en euronorm 6d en hoger anderzijds. Er wordt hiervoor contact opgenomen met het DIV om ervoor te zorgen dat Vlabel deze gegevens op een kwalitatieve manier kan verkrijgen.

De nieuwe formule verhoogt de transparantie en eenvoud van de jaarlijkse verkeersbelasting echter aanzienlijk, aangezien deze voor het grootste deel van het wagenpark uit slechts twee parameters zal bestaan.

Tevens voorziet dit decreet in de aanpassing van de jaarlijkse verkeersbelasting voor lichte vrachtvoertuigen en oldtimers.

2. Probleemstelling en omgevingsanalyse

Zoals aangehaald onder punt 1, betreft voorliggend decreet tot hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting de volgende fase van de hervorming van de Vlaamse verkeersfiscaliteit, met name de modernisering van de jaarlijkse verkeersbelasting voor personenwagens, aangepast aan de recente technologische evolutie en de aanpassing van de verkeersbelasting voor lichte vrachtvoertuigen en oldtimers.

3. Beleidsmaatregelen en doelstelling

Voor de inhoudelijke maatregelen kan verwezen worden naar de artikelsgewijze toelichting in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.

4. Impactanalyse

Voor de inhoudelijke maatregelen wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking in de memorie van toelichting.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor een gedetailleerde bespreking kan verwezen worden naar de artikelsgewijze toelichting in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De nieuwe tarieven voor fossiele personenwagens exclusief leasingwagens, oldtimers en lichte vracht, geldig vanaf 1 januari 2027, hebben een impact van -335 miljoen euro op de ontvangsten jaarlijkse verkeersbelasting (inclusief opdecimen). Deze budgettaire impact voor fossiele personenwagens werd berekend op basis van een simulatiemodel van het departement Financiën en Begroting op basis van het voertuigenpark 2025.

Het verlies aan opdecimen van de gemeenten, 30 miljoen euro, wordt gecompenseerd door het Vlaamse Gewest.

	Niet leasing (in mio euro)
Personenwagens - fossiele brandstof	-305
Lichte vracht	-30
	-335

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 3 juni 2026.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 9 juni 2026.

In uitvoering van het begrotingsakkoord wordt de budgettaire impact van dit dossier gemonitord en op regelmatige basis gerapporteerd aan de Vlaamse Regering.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft een hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting, heeft geen weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Aangezien het Vlaamse Gewest een opdecim op de verkeersbelasting heft ten voordele van de steden en gemeenten en de inkomsten uit de verkeersbelasting zullen dalen, is er een negatieve impact voor

de lokale besturen. Aan de opdecim, die voor de gemeenten geheven wordt op de jaarlijkse verkeersbelasting, wordt namelijk niet geraakt. De gemeentelijke ontvangsten uit de jaarlijkse verkeersbelasting zullen dus verhoudingsgewijs mee de budgettaire gevolgen ondervinden van de hervorming van de tariefstructuur.

De budgettaire impact voor de lokale besturen kan worden geraamd op -30 miljoen euro. Om hieraan te remediëren wordt een compensatiemechanisme uitgewerkt zodat de opbrengst voor de gemeenten niet lager zal uitvallen.

4. VERDER TRAJECT

Over dit voorontwerp van decreet wordt het advies gevraagd van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen. Wat betreft de aspecten m.b.t. de verwerking van persoonsgegevens wordt het advies gevraagd van de Vlaamse Toezichtcommissie.

Als naar aanleiding van deze adviezen geen wijzigingen nodig zijn aan het ontwerp van decreet, zal daarna met het oog op definitieve goedkeuring het advies van de Raad van State worden gevraagd.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft een hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting, en de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

- * te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) (met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen);

- * te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) (met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen);

- * te machtigen te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;

- * te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en
Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

Bijlagen:

- het principieel goed te keuren voorontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft een hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting en de bijhorende memorie van toelichting
- het advies van de Inspectie van Financiën
- het begrotingsakkoord